

การพัฒนาแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

THE DEVELOPMENT OF AN ADMINISTRATION MODEL FOR PROMOTING CREATIVITY AND INNOVATION SKILLS
OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

วีรภัทร โพธิ์ศรี* วณิกา ฉลากบาง และ อภิสิทธิ์ สมศรีสุข

Weeraphattha Phosri*, Wannika Chalabang and Apisit Somsrisuk

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร 47000

Program in Education Administration and Development, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University,
Sakon Nakhon 47000, Thailand.

*Corresponding Author: E-mail: Veeota01@gmail.com

รับบทความ 10 ตุลาคม 2565 แก้ไขบทความ 22 ธันวาคม 2565 ตอรับบทความ 5 มกราคม 2566 เผยแพร่บทความ มกราคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 384 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ทุกข้อเท่ากับ 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.50-0.89 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู 2) ขอบข่ายของทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ และ 4) ผลของการมีทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู
2. รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถจัดลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขอบข่ายของทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ และผลของการมีทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู ตามลำดับ

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, รูปแบบการบริหาร, ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม, ประถมศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to develop and examine the suitability of an administration model for promoting creativity and innovation skills of teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1. This mixed-method research was divided into two phases. The first phase comprised document inquiries of pertinent concepts, theories, scholarly articles, and research. The opinions of seven experts selected through purposive sampling were also reviewed. The second phase aimed to investigate the appropriateness

of the administration model for enhancing the creativity and innovation of teachers through the opinions of school directors and teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1 in the 2021 academic year, a total of 384 participants, selected through multi-stage random sampling. The tool for data collection was a 5-level rating scale questionnaire with an IOC of all items of 1.00, a discrimination value ranging between 0.50 and 0.89, and a reliability of 0.99. Statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation

The research results were as follows:

1. The model for promoting creativity and innovation skills of teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1 comprised of four elements, namely 1) factors influencing the success of administration for promoting creativity and innovation skills of teachers; 2) scopes of creativity and innovation skills; 3) strategic management process; and 4) effects of possessing creativity and innovation skills of teachers in teaching and learning practices.

2. The suitability of the developed model, as perceived by participants was overall at a high level. Each element could be ranked from the highest to the lowest according to mean value as follows: scopes of creativity and innovation skills, factors influencing the success of the administration in enhancing creativity and innovation skills of teachers, strategic management process, and effects of possessing creativity and innovation skills of teachers in teaching and learning practices.

Keywords: Model Development, Administration Model, Creativity and Innovation Skills, Primary Education

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ ที่ปัจจัยในการผลิตและการแข่งขันกำลังเปลี่ยนไปเป็นปัจจัยที่เฝ้าจับต้องได้มากขึ้น เช่น ความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการค้าข้ามประเทศที่อาศัยวัฒนธรรมเป็นสื่อ ดังนั้น การพัฒนาวัฒนธรรมจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกองค์การสร้างจุดยืนที่เข้มแข็ง เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ความอยู่รอด การเจริญเติบโต และการสร้างสมรรถนะในการแข่งขันอย่างยั่งยืน สภาการศึกษากล่าวไม่ได้จำเพาะอยู่แต่ในด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่กระทบกระทั่งไปทุกกิจการ ไม่เว้นแม้ด้านการจัดการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2553, หน้า 41) ดังนั้น สถานศึกษาต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาองค์กรบุคลากร การบริหารจัดการ กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ให้สามารถบริการทางการศึกษาได้หลากหลายรูปแบบ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูต้องได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพเพื่อสามารถเผชิญกับกระแสความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีคุณภาพ และเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของโรงเรียนให้มีความสามารถในการบริหารจัดการ อีกทั้งการบริหารที่จะประสบความสำเร็จได้ในอนาคต ต้องเริ่มต้นด้วยการศึกษารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อที่จะได้นำหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ดีและเหมาะสม มาใช้บริหารงานในสถานศึกษา ช่วยให้อาจารย์ของสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ, 2548; พรหมนภา อิงพงษ์พันธ์, 2554, หน้า 5)

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีการเตรียมครูให้พร้อมสำหรับการก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยมีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้ครูพร้อมรับความรู้ใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้นำองค์กร จึงต้องทำหน้าที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของครูหรือบุคลากรในหน่วยงานของตน เพื่อให้ได้เกณฑ์ตามมาตรฐานทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทักษะสำคัญที่ควรพัฒนามีหลายทักษะ เช่นภาวะผู้นำ การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา มนุษยสัมพันธ์ การสื่อสารและการใช้ภาษา เป็นต้น แต่ทักษะที่มีความสำคัญมากกว่าทักษะอื่น ๆ และยังไม่ได้มีการพัฒนาคือความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (นันทชินิตร์ อาชวพร, 2558, หน้า 127) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เป็นการสร้างความคิดที่หลากหลาย มีกระบวนการความคิดได้มาจากหลาย ๆ วิธี การสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน วางแผน ออกแบบและพัฒนานวัตกรรมให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียน สร้างความคิดที่ทั้งเป็นความคิดเสริมจากเดิม และความคิดก้าวหน้าใหม่ ๆ สามารถวิเคราะห์และประเมินแนวคิดของตนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์กับคนอื่น ๆ

(Work Creativity with others) สร้างและสื่อสารแนวคิดใหม่ ๆ ให้ผู้อื่นทราบอย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับแนวทางใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สื่อสารความคิดใหม่ ๆ เรียนรู้ และเข้าใจว่าความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมต้องใช้เวลา การนำนวัตกรรมไปใช้ (Implement Innovations) ริเริ่มการประยุกต์นำความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องาน ทำให้ผลงานนั้นเป็นนวัตกรรม สามารถนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรม และยังสามารถประยุกต์กระบวนการคิด นำนวัตกรรมสู่การจัดการเรียนการสอนในเชิงสร้างสรรค์อย่างดี (วรลักษณ์ คำหวาง, 2559, หน้า 5)

จากผลการดำเนินการจัดการศึกษาในช่วงปีที่ผ่านมาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้โดยการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู มีการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย เนื่องจากครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ประกอบกับนักเรียนมีผลการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานโดยรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2564, ออนไลน์) การพัฒนาครูในการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้จึงมีความจำเป็นเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนการแก้ปัญหาผู้เรียน และเพื่อช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ว่าครูต้องมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2564, หน้า 41) เพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการวางแผนกลยุทธ์ ปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นกับการวางแผนกลยุทธ์ กระบวนการของการบริหารเชิงกลยุทธ์จะเป็นเครื่องมือของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางและกำหนดการปฏิบัติงานในระยะยาวขององค์กร ที่จะนำองค์กรสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (พรธรรมา อิงพงษ์พันธ์, 2554, หน้า 23)

ดังนั้น ผู้บริหารต้องบริหารจัดการและใช้ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยในการส่งเสริมครูให้เป็นผู้มีประสบการณ์ มีแนวคิดที่ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเป็นผู้คิดสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมากขึ้น (เบญจพร จำปา, 2565, หน้า 1538) และรูปแบบการบริหารโรงเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานงานที่ปฏิบัติ เพื่อสร้างโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพสูง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องยั่งยืน เป็นการทำงานและจัดการองค์การที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญอย่างน้อย 3 ประการไปพร้อมกัน คือ บรรลุเป้าหมายพัฒนางานพัฒนาคน และพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 9)

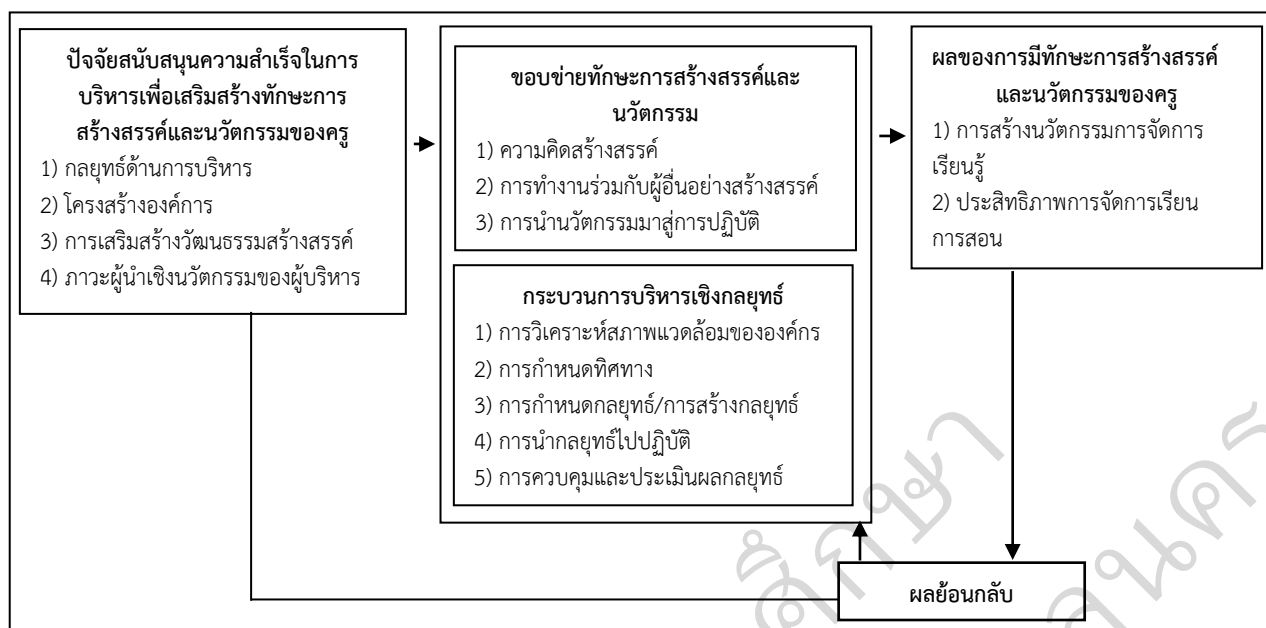
จากปัญหาดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต่าง ๆ จะต้องเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู ผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้มีความเหมาะสม ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำรูปแบบการบริหารที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยโดยใช้ทฤษฎีระบบเป็นหลักในการสร้างสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มเป้าหมายในการพิจารณารูปแบบ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 7 คน ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามชนิดเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ประเด็นคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าเป็นประเด็นคำถามที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู โดยใช้คำร้อยละเป็นสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 384 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 56 คน และครูผู้สอน จำนวน 328 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.50–0.89 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านการบริหาร โครงสร้างองค์การ การเสริมสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร

1.2 ขอบข่ายของทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างสร้างสรรค์ และการนำนวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติ

1.3 กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร ขั้นที่ 2 การกำหนดทิศทาง ขั้นที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์/การสร้างกลยุทธ์ ขั้นที่ 4 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และขั้นที่ 5 การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์

1.4 ผลของการมีทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู ประกอบด้วย การสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

2. รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ขอบข่ายของทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรม ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ และผลของการมีทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สามารถอภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรม มี 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) กลยุทธ์ด้านการบริหาร 2) โครงสร้างองค์การ 3) การเสริมสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค และ 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความคิดสร้างสรรค 2) การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค และ 3) การนำนวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติ องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร 2) ขั้นการกำหนดทิศทาง 3) ขั้นการกำหนดกลยุทธ์/การสร้างกลยุทธ์ 4) ขั้นการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) ขั้นการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ และองค์ประกอบที่ 4 ผลของการมีทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู มี 2 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และ 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะในการศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหาร ขอบข่ายของทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ผลของการมีทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู ของนักวิชาการศึกษาอย่างหลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้มีความชัดเจน ซึ่งปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรม เป็นปัจจัยป้อนเข้าที่ทำให้เกิดกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู ส่งผลให้ครูมีทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู ซึ่งผลดำเนินการดังกล่าว สอดคล้องกับ สมศรี เณรจาทิ (2560, หน้า 18) กล่าวว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของปัจจัยตัวแปรหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษา ซึ่งอธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อทำให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น โดยให้รายละเอียดทุกแง่มุมผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความแม่นยำและเชื่อถือได้

สามารถอภิปรายผลการวิจัยแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรม ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านการบริหาร โครงสร้างองค์การ การเสริมสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการนำองค์กรสู่ความสำเร็จ เช่น ผู้บริหารศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู มีการประชุมชี้แจงเพื่อกำหนดแนวทางรวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการพัฒนาทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู วางแผนการพัฒนาทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครูสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษามีการบริหารโดยใช้หลักการแบบมีส่วนร่วม กำหนดเป้าหมายขององค์กรอย่างชัดเจน มีการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารงาน และระบบการบริหารที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนและสอดคล้องกับภารกิจ ควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงานและการใช้กฎระเบียบข้อบังคับ ส่งเสริมค่านิยมและบรรยากาศเชิงบวกในการทำงานให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานด้วยความสนุกและเรียนรู้จากความผิดพลาด ส่งเสริมขวัญและ

กำลังใจให้แก่บุคลากร ส่งเสริมการออกแบบสิ่งใหม่ ๆ และความมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรม ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม และประยุกต์ใช้ความสามารถเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและกำกับติดตามเพื่อให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับ นิชา ฉิมทองดี และคณะ (2558, หน้า 33) กล่าวว่า การบริหารที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การวางแผนเพื่อสร้างวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การเสริมสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ การวัดความสามารถขององค์การในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการให้รางวัลผู้สร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ อมรรัตน์ อรุณเจริญ (2559, หน้า 5) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริหารจัดการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านลักษณะขององค์การ 4) ด้านลักษณะสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ 5) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารนอกจากนี้ วีระศักดิ์ พลมณี (2562, หน้า 36-50) ได้ศึกษา ปัจจัยของการบริหารเพื่อสร้างวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเสริมสร้างวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ 2) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 3) การวางแผนกลยุทธ์เพื่อสร้างนวัตกรรม 4) การจัดกระบวนการสร้างนวัตกรรม และ 5) การวัดผลการสร้างนวัตกรรมในโรงเรียน นอกจากนี้ เบญจพร จำปา (2565, หน้า 1546) ได้ศึกษา ปัจจัยทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์ทิสกิลของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนบรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยด้านการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และปัจจัยด้านการพัฒนาคนและการสร้างนวัตกรรม มีอิทธิพลต่อทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมด้านการคิดสร้างสรรค์

1.2 ขอบข่ายทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และการนำนวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากขอบข่ายทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูให้บรรลุเป้าหมาย ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการคิดโดยใช้เทคนิควิธีการคิดที่หลากหลายบนพื้นฐานของข้อมูลหรือความรู้ ประสบการณ์หรือการค้นหาคำตอบใหม่ ๆ และรู้จักประเมินความคิดของตนเองแล้วนำมาบูรณาการนำไปสู่การเกิดผลผลิตใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมการสร้างและสื่อสารแนวคิดใหม่ ๆ ให้ผู้อื่นทราบ การแสดงความคิดเห็นริเริ่ม และเปิดใจยอมรับความรู้ใหม่ พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานของตนเองเพื่อให้การทำงานในกลุ่มนั้นราบรื่น เกิดความสำเร็จของงาน การนำนวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติจะต้องมีการวางแผน การลงมือสร้างนวัตกรรม การทดสอบประเมินคุณภาพและปรับปรุงข้อบกพร่องจนประสบผลสำเร็จจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารัตนะ (2556, หน้า 122-124) ได้เสนอทักษะของความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ประกอบด้วย 1) คิดอย่างสร้างสรรค์ 2) ทำงานอย่างสร้างสรรค์กับคนอื่น และ 3) นำนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ กัลยา สร้อยสิงห์ (2563, หน้า 490) ได้กล่าวถึง ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมไว้ว่า เป็นทักษะที่นักศึกษาได้มีการคิดอย่างสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ และการนำเอานวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ วรลักษณ์ คำหว่าง (2559, หน้า 5) กล่าวว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม เป็นการสร้างความคิดที่หลากหลาย มีกระบวนการความคิดได้มาจากหลาย ๆ วิธีการ สร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน วางแผน ออกแบบและพัฒนาวัตกรรมการให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียน สร้างความคิดที่ทั้งเป็นความคิดเสริมจากเดิม และความคิดก้าวหน้าใหม่ ๆ สามารถวิเคราะห์และประเมินแนวคิดของตนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์กับคนอื่น ๆ สร้างและสื่อสารแนวคิดใหม่ ๆ ให้ผู้อื่นทราบอย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับแนวทางใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สื่อสารความคิดใหม่ ๆ เรียนรู้และเข้าใจว่าความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมต้องใช้เวลา การนำนวัตกรรมไปใช้ ริเริ่มการประยุกต์นำความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องาน ทำให้ผลงานนั้นเป็นนวัตกรรม สามารถนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเมินผลการใช้และปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรม และยังสามารถประยุกต์กระบวนการคิด นำนวัตกรรมสู่การจัดการเรียนการสอนในเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง

1.3 กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นวิธีการดำเนินงานที่ทำให้สิ่งที่มีป้อนเข้าไปเกิดการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่ผลงานหรือผลิตผลของระบบ อันเนื่องมาจากกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร การกำหนดทิศทาง การกำหนดกลยุทธ์/การสร้างกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ ทั้งนี้เพราะ ขั้นที่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร คือ การประเมินสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อที่จะนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ขั้นที่ 2) การ

กำหนดทิศทาง เป็นการระบุจุดมุ่งหมายภายในองค์กร กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานในการจัดสรรทรัพยากรองค์กร และกำหนดบรรยากาศทั่วไปขององค์กร ขั้นที่ 3) การกำหนดกลยุทธ์/การสร้างกลยุทธ์ เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดความสำเร็จ จัดทำแผนกลยุทธ์ จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ขั้นที่ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการนำกลยุทธ์หรือนโยบายไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดรายละเอียดด้านต่าง ๆ เช่น มอบหมายงานรับผิดชอบให้แก่บุคลากร จัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ ดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ และขั้นที่ 5) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ เป็นการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามกลยุทธ์ ประเมินผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับ มณฑา จำปาเหลือง (2554, หน้า 92) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร 2) การกำหนดทิศทาง 3) การกำหนดกลยุทธ์/การสร้างกลยุทธ์ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 5) การควบคุมและประเมินผลสัมฤทธิ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทัศนะของเนตร์พัฒนา ยาวีราข (2556, หน้า 55-77) ที่กล่าวว่ากระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ และเป้าหมายขององค์กร 2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การควบคุมกลยุทธ์

1.4 ผลของการมีทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู ประกอบด้วย การสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องจากผลที่เกิดจากการเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครูเป็นการแสดงถึงความสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรม หากครูพัฒนาตนเองเกี่ยวกับทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรม จะทำให้ครูสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และมีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้น ทำให้มีประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการใช้ทรัพยากรที่เอื้อให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ วรลีฉิมทองดี (2557, หน้า 91) กล่าวว่า ความรู้ในการสร้างนวัตกรรมส่งผลต่อความสามารถในการสร้างนวัตกรรมผ่านความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น ทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมจะทำให้ครูมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมสูงขึ้น และสอดคล้องกับเน่องวงศ์ทวยเจริญ (2559, อ้างถึงใน จิราพร รอดพ่วง, 2560, หน้า 284) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการสร้างสรรคนวัตกรรมจะช่วยให้ นักศึกษาครูสามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาวิชาชีพได้อย่างมีนวัตกรรม

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ขอบข่ายของทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรม ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ และผลของการมีทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครู ทั้งนี้ เพราะรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ผ่านกระบวนการดำเนินการตามขั้นตอนโดยการศึกษาค้นคว้าอย่างเหมาะสมจากทฤษฎี หลักการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบในรูปแบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไข จึงทำให้ได้รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคและนวัตกรรมของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีความครอบคลุม สมบูรณ์ในการที่จะนำไปพัฒนาบุคลากรครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 สืบต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระศักดิ์ พลมณี (2562, หน้า 37) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบมีความถูกต้องความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผลการใช้รูปแบบพบว่า ครูผู้สอนสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด และนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นโดยภาพรวมอยู่ในคุณภาพระดับดี และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบไปใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และคุณภาพของรูปแบบมีมาตรฐานด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน สอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ ศรีดาเกษ และคณะ (2563, หน้า 187) ที่วิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาบูรณาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคนวัตกรรมของอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสามารถเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรคนวัตกรรมของอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความเหมาะสมในระดับมาก ดังนั้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ควรนำรูปแบบดังกล่าวไปปรับใช้ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ควรนำรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูไปขยายผลโดยชี้แจงทำความเข้าใจในการประชุมผู้บริหาร การอบรมครูหรือวางแผนงานในการดำเนินงานการเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูอย่างเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยและพัฒนาโดยนำรูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้และศึกษาผลที่เกิดขึ้น

2.2 ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการการบริหารเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (2564). รายงานนิเทศติดตามความพร้อมเปิดภาคเรียนที่ 1. เข้าถึงได้จาก https://www.sakonarea1.go.th/view.php?article_id=1285. 11 กันยายน 2565.
- กัลยา สร้อยสิงห์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี. *Dusit Thani College Journal*, 14(2), 490.
- จิราพร รอดพ่วง. (2562). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(1), 281-296.
- ณิชา นิคมทองดี. (2557). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปสองและประเมินภายนอกรอบสาม. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นนท์ชนิต อาชวพร. (2558). อัตลักษณ์ครูเชิงสร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับศตวรรษที่ 21 ของนิสิตนักศึกษาครู: การประเมินความต้องการจำเป็น. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 10(4), 125-138.
- เนตรพัฒนา ยาวีราข. (2556). *การจัดการสมัยใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- เบญจพร จำปา. (2565). ปัจจัยทักษะภาวะผู้นำด้านซอฟต์แวร์สเกลของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อ ทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร. *วารสาร มจร อุบลราชธานี*, 7(2), 1536-1548.
- พรณณา อิงพงษ์พันธ์. (2554). การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณฑา จำปาเหลือง. (2554). การบริหารการศึกษา: การบริหารเชิงกลยุทธ์. เพชรบุรี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- วรลักษณ์ คำหว่าง. (2559). การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วราลี นิคมทองดี. (2557). โมเดลเชิงสาเหตุของความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของครู โดยมีการคิดสร้างสรรค์เป็นตัวแปรส่งผ่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). กระบวนการทัศน์ใหม่ของการศึกษา กรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.

- วีระศักดิ์ พลมณี. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 15(1), 36-50.
- สมศรี เณรจาทิ. (2560). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 14(27), 18.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (2564). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564*. เข้าถึงได้จาก http://www.sakonarea1.go.th/view.php?article_id=217. 22 มีนาคม 2564.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ. (2548). *การบริหารการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: บริษัท วิชั่น พรินท์ แอนด์มีเดีย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *รายงานการติดตามการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2551*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- เสาวลักษณ์ ศรีตาเกษและคณะ. (2563). รูปแบบการจัดการศึกษาบูรณาการเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*, 10(1), 182-210.
- อมรรัตน์ อรุณเจริญ. (2559). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.